

STATE OF
YOUTH NL

State of Youth NL

Panel: Mobiliteit & OV

IEDEREEN
INGECHECKT

1 oktober 2024

KidsRights, NJR, MDT & Augeo Foundation

INITIATIEFNER

IN SAMENWERKING MET

Samenvatting

Wij, State of Youth NL, streven ernaar om een achterban op te bouwen die representatief is voor de jongeren in Nederland (12 t/m 29 jaar). Omdat het opbouwen hiervan tijd kost, gebruiken we voor ons eerste panel twee steekproeven: **online panel** van eigen achterban en representatief **panel van Stempunt** (Glocalities).

Om conclusies te trekken over **jongeren in Nederland** wordt de **steekproef van Stempunt** gebruikt. Deze data is gewogen naar de representatieve cijfers van geslacht, leeftijd, opleidingsniveau en provincie voor jongeren in Nederland (12 t/m 29 jaar). Er hebben 640 jongeren meegedaan waarvan 503 aan de criteria voldeden (gebruik maken van OV).

De 1.518 deelnemers van het **online panel** (1.505 voldoen aan criteria) zijn, in vergelijking met de Nederlandse populatie cijfers, vaker ouder (met name 18-24 jaar), hoger opgeleid, vrouw en vaker burgers die problemen met openbaar vervoer ervaren.

Om conclusies te trekken over jongeren die problemen ervaren, voegen we deze jongeren uit het **Stempunt panel** en het **online panel** samen. Dit vormt een groep van 1.789 **jongeren die problemen ervaren met het OV**.

Gebruik van en associaties met openbaar vervoer (representatief Stempunt panel, jongeren in Nederland)

De meerderheid (80%) van de jongeren in Nederland maakt **gebruik van openbaar vervoer**. Van deze jongeren ervaart bijna driekwart (weleens, 60% of vaak, 14%) **problemen met het OV**.

Jongeren konden uit een lijst van woorden kiezen die ze bij het OV vonden passen. Meer dan de helft (54%) van de jongeren die gebruik maken van het OV vindt het OV **Duur**. Andere (negatief geladen) woorden die door veel jongeren worden gekozen zijn **Druk** (49%), **Gedoe** (36%) en **Onzeker** (23%). Naast deze associaties vinden jongeren het OV ook **Handig** (41%), **Milieubewust** (31%) en **Snel** (22%).

Problemen en gevolgen (Stempunt & Online panel, jongeren die problemen ervaren)

Jongeren die problemen ervaren met het OV werden gevraagd de belangrijkste problemen te kiezen uit een lijst:

Te duur

Onder jongeren die problemen ervaren, vindt meer dan de helft (56%) het OV te duur. De gevolgen die jongeren hiervan ervaren zijn:

- Minder vaak een stad/ culturele plek bezoeken (55%)
- Alleen op specifieke tijden reizen omdat ze dan korting krijgen (52%)
- Minder vaak familie en vrienden kunnen bezoeken (51%)
- Niet de school/ stageplek/ werkplek kunnen kiezen die ze zouden willen (16%)

Gebrek aan OV in de woonomgeving

Ruim één op de vijf (22%) heeft als probleem, niet genoeg OV in de woonomgeving. De gevolgen die jongeren hiervan ervaren zijn:

- Niet meer aan andere dingen mee kunnen doen, omdat het teveel tijd en energie kost (65%)
- Afhankelijk zijn van anderen voor vervoer van en naar de halte/het station (51%)
- Minder vaak buiten de (woon)regio komen door het gebrek aan OV (38%)
- Niet de school/ stageplek/ werkplek kunnen kiezen die ze zouden willen (23%)

Gebrek aan nacht- OV

Een derde (34%) van de jongeren die problemen ervaren, geeft aan dat het gebrek aan nacht-OV voor problemen zorgt. De gevolgen die jongeren hiervan ervaren zijn:

- Eerder weg moeten van feestjes/uitjes (86%)
- Weleens een taxi bestellen, wat veel geld kost (30%)
- Na hun werk niet kunnen thuiskomen met het OV (20%)
- Na hun avond college/ les niet met het kunnen OV thuiskomen (15%)

Onveilig

Naast beperkt aanbod en kosten speelt voor een kleine groep jongeren veiligheid een rol. Van de jongeren die problemen ervaren in het OV, voelt 6% zich onveilig. De gevolgen die jongeren hiervan ervaren zijn:

- Alleen op tijden reizen waarop ze niet alleen in de bus/tram/trein/metro zitten (52%)
- Niet kleden zoals ze zich zouden willen kleden als ze met het OV reizen (38%)
- Vaak aan mensen moeten vragen of ze van het station/de halte gehaald kunnen worden omdat de routes onveilig zijn (36%)

Ontoegankelijk (omdat er maar 52 jongeren in deze groep vallen, zijn de percentages indicatief)

Van de jongeren die problemen ervaren in het OV geeft 4% aan dat ze moeilijk of niet kunnen reizen met het OV vanwege hun beperking/chronische ziekte. De gevolgen die jongeren hiervan ervaren zijn:

- Niet meer aan andere dingen mee kunnen doen, omdat het teveel tijd en energie kost (64%)
- Vaak niet of heel moeilijk op de bestemming aankomen (22%)
- Soms (onterecht) geweigerd worden en/of onvriendelijk behandeld worden door vervoerspersoneel (13%)
- Moeilijker afspraken kunnen plannen doordat ze rekening moeten houden met de beschikbaarheid van reisassistentie* etc. (10%)
- Vaak heel moeilijk of zelfs niet bij de bestemming aankomen, omdat de reisassistentie niet komt opdagen (10%)

Oplossingen

In een open vraag is gesteld: Wat moet er gebeuren om de problemen die jij ervaart in het OV, op te lossen? De oplossingen die jongeren hebben gegeven, zijn gecodeerd om de antwoorden te categoriseren en er percentages aan te hangen. Voor de percentages zijn alleen antwoorden van de jongeren uit het Stempunt panel gebruikt. Voor concrete oplossingen is wel geput uit de antwoorden van zowel het Stempunt panel als het Online panel. Dit moet er volgens de jongeren gebeuren:

- Kosten verlagen (21%)
 - Meer dagkaarten en kortingsregelingen voor jongeren en lage inkomens
 - Studentenreisproduct voor álle scholieren en studenten, ongeacht onderwijstype
- Betere verbindingen (15%)
 - Meer bustrajecten met kleinere bussen richting dorpen
 - Zorg dat scholen altijd goed bereikbaar zijn met het OV
- Betrouwbaarder (9%)
 - Altijd een alternatief verzorgen bij uitval laatste trein/bus/metro/tram
 - Stempelkaart voor koffie bij vertragingen
- Nachtrekening (5%)
 - Avondregeling langer door laten lopen
 - Om 3:00 uur een nachttrein/-bus of elke twee uur in de nacht
- Veiliger (4%)
 - Meer controles/ personeel/ beveiliging in de avond
 - Noodnummers voor trams en metro's
- Toegankelijker (1%)
 - 1e klas toestaan voor mensen met beperking als 2e klas vol is.
 - Medewerkers moeten regelmatig bijgeschoold worden over beperkingen.

Jongerenparticipatie

Met betrekking tot jongerenparticipatie, vinden jongeren dat er duidelijk onvoldoende naar hun mening geluisterd wordt. Op een schaal van 0 tot 100 geven jongeren gemiddeld een score van 39 voor de manier waarop er naar hun mening geluisterd wordt. Onder jongeren die problemen ervaren in het openbaar vervoer is dit een score van 33.

*Bij reisassistentie wordt je door iemand geholpen bij het in- en uitstappen en begeleid naar de bus-, tram- of metrohalte, de officiële taxistandplaats of naar de 'halen en brengen'-plaats bij het station.

Conclusies

Beperkte toegang tot OV zorgt voor uitsluiting van deelname aan maatschappij

Het geluid dat veel jongeren op dit moment onvoldoende toegang hebben tot het openbaar vervoer en daarmee worden uitgesloten van actieve deelname aan de maatschappij, wordt door ons onderzoek bevestigd.

De hoge kosten en het beperkte aanbod in openbaar vervoer zorgen ervoor dat veel jongeren

- niet de school/stage/werkplek kunnen kiezen die ze zouden willen kiezen,
- worden beperkt in hun deelname aan culturele en sociale activiteiten,
- geen energie/geld/tijd meer hebben om aan andere dingen mee te kunnen doen,
- afhankelijk zijn van anderen en daardoor beperkt worden in hun vrijheid.

Deze uitsluitingen schuren met bepaalde kinderrechten en de Duurzame Ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties (SDG's).

In het kinderrechtenverdrag zijn o.a. de volgende artikelen van toepassing:

ART. 27 Levensstandaard

Elk kind heeft recht op een levensstandaard die toereikend is voor zijn lichamelijke, geestelijke, intellectuele, morele en maatschappelijke ontwikkeling. Ouders hebben de primaire verantwoordelijkheid voor het bieden van een toereikende levensstandaard aan hun kinderen. De Staat zorgt er voor dat ouders de verplichtingen voortvloeiend uit deze verantwoordelijkheid kunnen nakomen, en dat ook daadwerkelijk doen. Daarbij kan de Staat onder andere voorzien in materiële bijstand aan de ouders en hun kinderen.

ART. 31 Vrije tijd, ontspanning en culturele activiteiten

Ieder kind heeft recht op vrije tijd, op spelen en op deelname aan culturele en artistieke activiteiten.

De SDG die o.a. van toepassing is op de mobiliteit van jongeren is Doel 9:

Bouw veerkrachtige infrastructuur, bevorder inclusieve en duurzame industrialisering en stimuleer innovatie

Binnen dit doel moet het volgende worden gehaald:

Ontwikkelen van kwalitatieve, betrouwbare, duurzame en veerkrachtige infrastructuur, met inbegrip van regionale en grensoverschrijdende infrastructuur, ter ondersteuning van de economische ontwikkeling en het menselijk welzijn, met klemtoon op een betaalbare en billijke toegang voor iedereen.

De normen 'betaalbare en billijke toegang voor iedereen' en een 'levenstandaard die toereikend is voor maatschappelijke ontwikkeling en deelname aan culturele en artistieke activiteiten' worden voor jongeren in Nederland volgens ons onderzoek nu nog niet gehaald. Door prijsverhogingen voor reizigers in het OV, die het nieuwe kabinet wil doorvoeren, zullen jongeren nog meer beperkt worden in hun deelname aan de maatschappij dan ze nu al worden.

Jongerenparticipatie in Nederland moet beter

Naast de tekortkomingen in het openbaar vervoer voor jongeren laat dit onderzoek ook zien dat er op het gebied van jongerenparticipatie nog stappen gezet moeten worden.

- Op een schaal van 0 tot 100 geven jongeren gemiddeld een score van 39 voor de manier waarop er naar hun mening geluisterd wordt.
- Onder jongeren die problemen ervaren in het openbaar vervoer is dit een score van 33.

Volgens het kinderrechtenverdrag heeft

- ieder kind het recht zijn mening vrijelijk te uiten in aangelegenheden die het kind betreffen, waarbij aan de mening van het kind passend belang moet worden gehecht. (ART. 12 De mening van het kind)
- elk kind het recht, zowel binnen als buiten de landsgrenzen, zijn mening te uiten, informatie te verkrijgen of te verschaffen en denkbeelden door te geven. (ART. 13 Vrijheid van meningsuiting)

De mening van kinderen en jongeren vragen is de eerste stap, er ook daadwerkelijk naar luisteren en er iets mee doen is waar daadwerkelijk een verandering wordt ingezet. Daar is veel ruimte voor verbetering.

Aanbevelingen van de jongeren

De slechte score voor de manier waarop er naar jongeren geluisterd wordt, vinden wij als SoY NL zorgwekkend. Het is belangrijk dat jongeren betrokken worden, zeker als het gaat over het verbeteren van het openbaar vervoer. Zij zijn de expert van hun eigen leefwereld en moeten gehoord worden als het gaat over thema's die er voor hen toe doen.

Kortom: het is de hoogste tijd om jongerenparticipatie te borgen.

Jongeren ervaren verschillende problemen met het openbaar vervoer, wat er nu vaak toe leidt dat ze (milieu-onvriendelijkere) alternatieven gebruiken voor het OV. Jongeren zien echter wel oplossingen voor deze problemen waardoor ze vaker gebruik zouden kunnen maken van het OV.

Het openbaar vervoer moet:

- Goedkoper
- Beter verbonden worden (overdag en 's nachts)
- Betrouwbaarder
- Veiliger
- Toegankelijker

Mobiliteit staat voor vrijheid, voor meedoen, voor contact. Vele jongeren ervaren problemen met het OV en kunnen daardoor minder goed mee doen in de samenleving. Zij hebben zich laten horen en nu is het aan de beleidsmakers en vervoersbedrijven om hier naar te luisteren.

Inhoudsopgave

Samenvatting

Conclusies en aanbevelingen

<u>Inleiding</u>	06
<u>Onderzoeksopzet</u>	07
<u>Leeswijzer</u>	08
<u>Gebruik OV</u>	10
<u>Frequentie problemen OV</u>	11
<u>Associaties OV</u>	13
<u>Typen problemen</u>	15
<u>Oplossingen</u>	24
<u>Jongerenparticipatie</u>	26

Inleiding

Geen betaalbare woningen, amper rond kunnen komen, mentale problemen. Jongeren worden op dit moment hard getroffen. Logisch dus dat de nieuwe generatie zich steeds meer laat horen. State of Youth NL vaart mee op die protestgolf en bundelt alle stemmen tot één luide stem. Zie ons als een megafoon: wij versterken de stem van jongeren, zodat hun problemen eindelijk écht serieus worden genomen.

Via ons online panel geven jongeren hun mening over thema's die voor hen belangrijk zijn. Deze inzichten gebruikt State of Youth NL om te strijden voor betekenisvolle jongerenparticipatie, verandering en echte oplossingen.

State of Youth NL is een initiatief van KidsRights in samenwerking met de Nationale Jeugdraad (NJR), Maatschappelijke Diensttijd (MDT) en Augeo Foundation. Als coalitie proberen wij zo goed als mogelijk de jongeren in Nederland te representeren.

Voor de keuze van het thema voor ons eerste panel hebben we een peiling gedaan binnen onze achterbannen. Het openbaar vervoer kwam daar als prioriteit naar boven.

Panel: Mobiliteit & OV

Hoge prijzen, voordeelregelingen die niet voor iedereen gelden en een verschaald regionaal aanbod. Veel jongeren hebben op dit moment amper toegang tot het openbaar vervoer. En daarmee ook tot actieve deelname aan de maatschappij. Mobiliteit staat voor vrijheid, voor meedoen, voor contact – uitsluiting van het OV beperkt dit allemaal. Dat wil State of Youth NL veranderen. Wij vinden dat iedereen mee moet kunnen doen in de samenleving. Daarom dromen wij van openbaar vervoer dat écht toegankelijk is voor iedereen. Dit willen wij hoog op de agenda zetten. Zodat de overheid het OV niet als kostenpost ziet, maar als investering in mensen.

Onderzoeksopzet

Steekproef

Wij, State of Youth NL, streven ernaar om een achterban op te bouwen die representatief is voor de jongeren in Nederland (12 t/m 29 jaar). Echter, het opbouwen hiervan kost tijd en ons platform is pas eind mei gelanceerd. Daarom hebben we ervoor gekozen om voor ons eerste panel twee steekproeven te gebruiken:

- Een steekproef middels een online panel – een openbare link die door ons en onze partners online en via interne kanalen gepromoot werd. Jongeren werden naar de website van State of Youth NL geleid waar de vragenlijst te vinden was. Via deze methode hebben we uiteindelijk 1.518 volledig ingevulde vragenlijsten gerealiseerd.
- Daarnaast hebben we een onderzoek middels een nationaal representatieve steekproef via Stempunt uitgevoerd, het online onderzoekpanel van Motivaction International (zusterbedrijf van Glocalities). In dit onderzoek hebben we 640 volledig ingevulde vragenlijsten gerealiseerd waarvan 503 aan de criteria van de vragenlijst voldoen (gebruikmaken van OV).

Een parallel onderzoek onder een representatieve steekproef was nodig om de uitkomsten te kunnen generaliseren naar de populatie van jonge Nederlandse burgers en de resultaten van het online panel te vergelijken met de representatieve resultaten.

Inzicht van de onderzoeksopzet

De deelnemers van het online panel zijn (in vergelijking met de Nederlandse populatie cijfers) vaker ouder (met name 18-24 jaar), hoger opgeleid, vrouw en vaker burgers die problemen met openbaar vervoer ervaren. Daarom gebruiken wij de nationaal representatieve steekproef van Stempunt om uitspraken te doen over landelijke percentages en uitkomsten over jongeren in Nederland.

In beide panels zitten veel jongeren die problemen ervaren met het OV. Om conclusies te trekken over deze groep, voegen we deze jongeren uit het Stempunt panel en het online panel samen. Dit vormt een groep van 1.789 jongeren die problemen ervaren in het OV.

Veldwerkperiode

De twee onderzoeken hebben parallel plaatsgevonden met enige overlap (online panel: 28 mei t/m 28 juli; Stempunt: 30 mei t/m 21 juni).

Leeswijzer

Vragenlijst

De vragenlijst duurde circa 5 minuten en bevatte verschillende typen vragen, namelijk multi-coded, single-coded maar ook open vragen. De vragen gingen over:

- Het wel of niet gebruiken van openbaar vervoer (OV)
- Het beoordelen van OV middels een lijst met kenmerken (bijv. snel, duur, veilig, etc.)
- Het wel of niet ervaren van problemen tijdens het gebruik van het OV
- Het soort probleem dat jongeren ervaren bij gebruik van het OV
- De gevolgen die worden ervaren van de problemen
- Een open vraag waar mensen konden aangeven hoe het OV verbeterd kan worden
- Beoordelen of er goed/slecht naar de jeugd wordt geluisterd
- Onderwerpen die men hoog op de agenda zou willen zetten

Rapportage van de steekproeven

Om conclusies te trekken over jongeren in Nederland wordt de steekproef van Stempunt gebruikt. Deze data is gewogen naar de representatieve cijfers van geslacht, leeftijd, opleidingsniveau en provincie voor jongeren in Nederland (12 t/m 29 jaar). De volgende vragen zijn voor deze steekproef gerapporteerd:

- Het wel of niet gebruiken van openbaar vervoer (OV)
- Het beoordelen van OV middels een lijst met kenmerken (bijv. snel, duur, veilig, etc.)
- Het wel of niet ervaren van problemen tijdens het gebruik van het OV

Om conclusies te trekken over jongeren die problemen ervaren met het OV worden beiden steekproeven (Stempunt & Online panel) gebruikt. Dit zijn 1.789 jongeren bij elkaar. De volgende vragen zijn voor deze samengestelde steekproef gerapporteerd:

- Het soort probleem dat jongeren ervaren bij gebruik van het OV
- De gevolgen die worden ervaren van de problemen
- Een open vraag waar mensen konden aangeven hoe het OV verbeterd kan worden
- Beoordelen of er goed/slecht naar de jeugd wordt geluisterd
- Onderwerpen die men hoog op de agenda zou willen zetten

Tabellen en grafieken

Onder de tabellen en grafieken staat schuingedrukt de bijbehorende vraag, steekproef en basis genoemd. De basis is het aantal personen dat de vraag heeft beantwoord. Dit wordt weergegeven door: $n = [\text{aantal personen}]$. Wanneer de basis van een vraag onder de 80 is (vb. $n=52$), dan staat er bij het percentage een '**' vermeld. Onder de tabel/grafiek staat schuingedrukt:

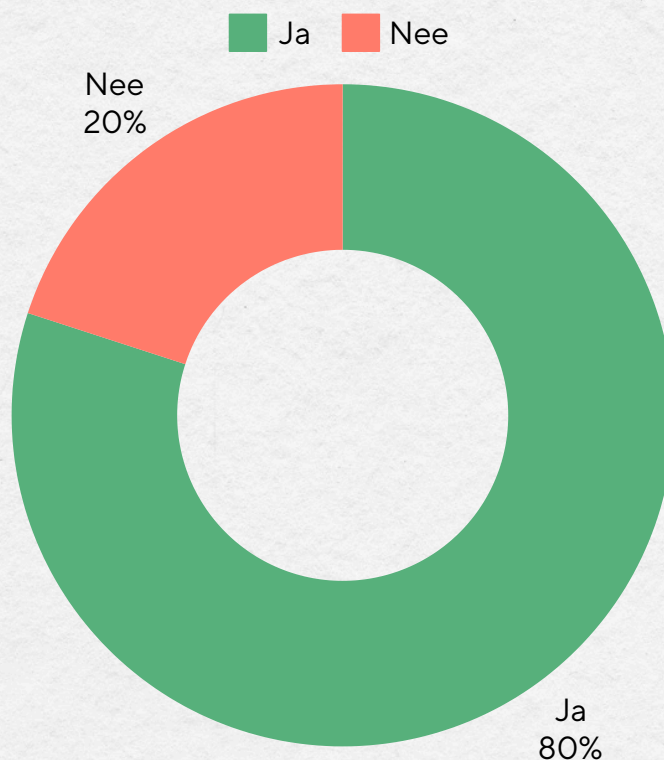
**Percentages zijn indicatief vanwege een lage basis.*

Voor opleidingsniveau gebruiken we (bij gebrek aan betere terminologie) de volgende indeling:

- Lager: Basisonderwijs, VMBO, onderbouw HAVO/VWO en MBO1
- Midden: Bovenbouw HAVO/VWO en MBO 2-4
- Hoger: HBO en WO

Meerderheid van jongeren in Nederland maakt gebruik van openbaar vervoer

80% van de jongeren in Nederland (12 t/m 29 jaar) maakt wel eens gebruik van het openbaar vervoer.

Vraag 1: Gebruik je wel eens het openbaar vervoer? | Basis: jongeren 12 t/m 29 jaar, n=640 | Panel Stempunt (representatief)

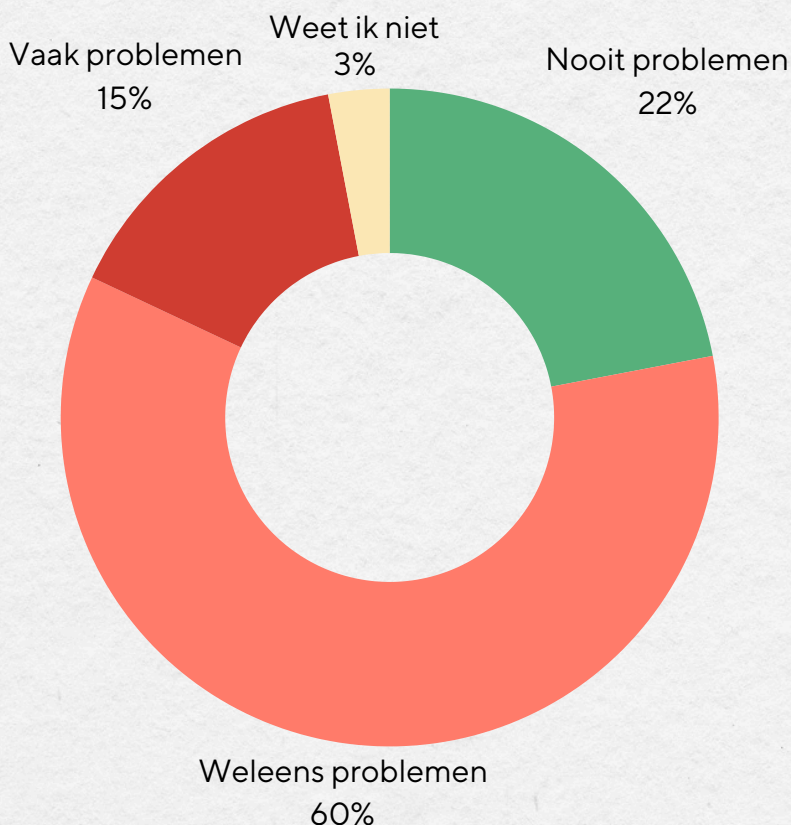
Openbaar vervoer wordt het meest gebruikt onder 18 t/m 24 jarigen. Echter, maakt ook onder 12 t/m 17 jarigen een ruime meerderheid gebruik van het openbaar vervoer (73%). Hetzelfde geldt voor 25 t/m 29 jarigen (79%).

	12 t/m 17 jaar	18 t/m 24 jaar	25 t/m 29 jaar
Ja	73%	87%	79%
Nee	27%	13%	21%

Vraag 1: Gebruik je wel eens het openbaar vervoer? | Basis: 12 t/m 17 jaar n=312, 18 t/m 24 jaar n= 165, 25 t/m 29 jaar n=163 | Panel Stempunt (representatief)

Bijna **driekwart** van de jongeren die gebruik maken van het OV ervaren **weleens/vaak problemen**

Meer dan de helft (60%) van de jongeren die gebruikmaken van het openbaar vervoer geeft aan weleens problemen te hebben met het OV en 14% zelfs vaak problemen. Ruim twee op de tien hebben nooit problemen met het OV.

Vraag 3: Wat zijn jouw ervaringen met het OV? | Basis: jongeren die gebruikmaken van OV, n=503 | Panel Stempunt (representatief)

Jongeren van 18 t/m 24 jaar geven het meest aan 'Vaak problemen' te hebben (19%). Zij maken ook het meest gebruik van openbaar vervoer (87%). Jongeren van 12 t/m 17 jaar ervaren in vergelijking met de andere leeftijdsgroepen het minst problemen. Echter, dit omvat toch nog 55% van de jongeren van 12 t/m 17 jaar.

	12 t/m 17 jaar	18 t/m 24 jaar	25 t/m 29 jaar
Nooit problemen	39%	17%	11%
Weleens problemen	48%	60%	72%
Vaak problemen	7%	19%	14%

Vraag 3: Wat zijn jouw ervaringen met het OV? | Basis: 12 t/m 17 jaar n=228, 18 t/m 24 jaar n=145, 25 t/m 29 jaar n=130 | Panel Stempunt (representatief)

Jongeren woonachtig in het **Zuiden** van Nederland ervaren het minst vaak problemen met het OV (65%). Zij maken ook minder gebruik van het OV (74%). Jongeren in het **Westen** van Nederland maken het meest gebruik van het OV en ervaren ook het meest problemen.

	Noord*	Oost	West	Zuid
Nooit problemen	27%	21%	17%	31%
Weleens problemen	54%	63%	66%	50%
Vaak problemen	13%	14%	15%	15%

*Percentages zijn indicatief vanwege een lage basis.

Vraag 3: Wat zijn jouw ervaringen met het OV? | Basis: Jongeren die gebruikmaken van het OV - Noord (Groningen, Friesland, Drenthe) n=62, Oost (Overijssel, Gelderland, Flevoland) n=113, West (Noord-Holland, Zuid-Holland, Utrecht) n=222, Zuid (Limburg, Noord-Brabant, Zeeland) n=104 | Panel Stempunt (representatief)

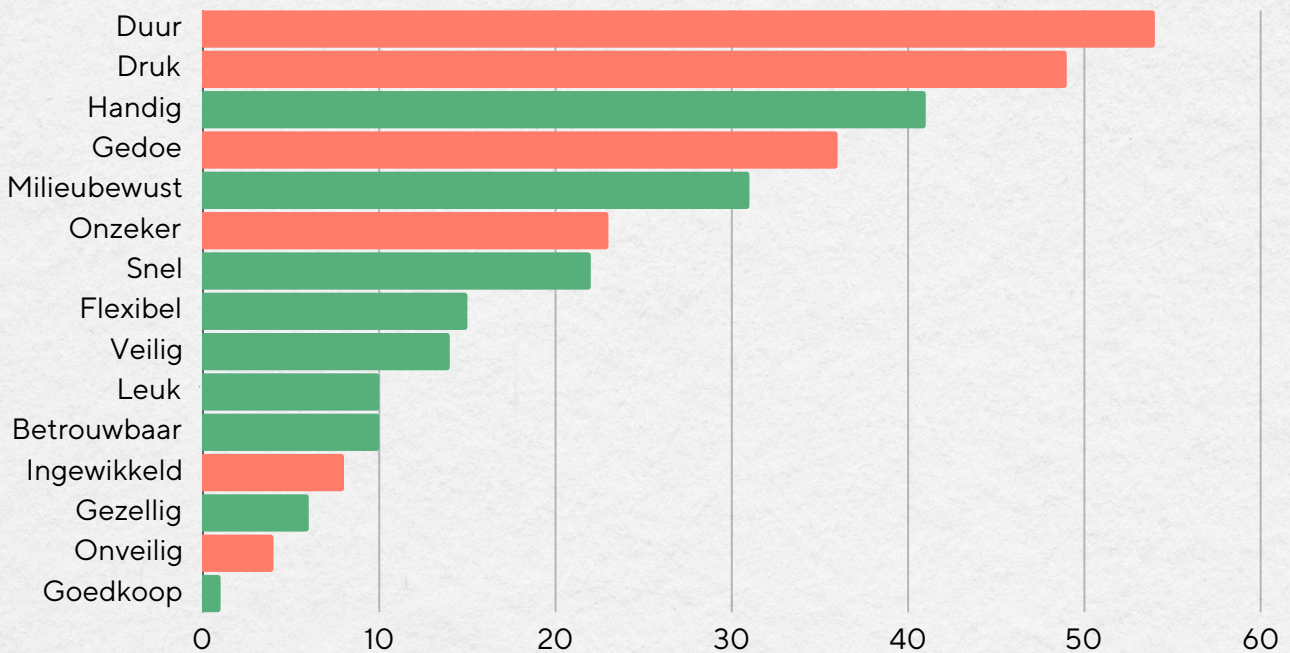
Jongeren met een hoger opleidingsniveau geven vaker aan problemen te ervaren met het OV (91%). Zij maken ook het meest gebruik van het OV (90%). Binnen alle opleidingsniveaus geeft de meerderheid van de jongeren aan (>62%) problemen te ervaren.

	Lager	Midden	Hoger
Nooit problemen	32%	30%	9%
Weleens problemen	51%	53%	72%
Vaak problemen	11%	11%	19%

Vraag 3: Wat zijn jouw ervaringen met het OV? | Basis: Jongeren die gebruikmaken van het OV - Opleidingsniveau Lager n=170, Midden n=162, Hoger n=162 | Panel Stempunt (representatief)

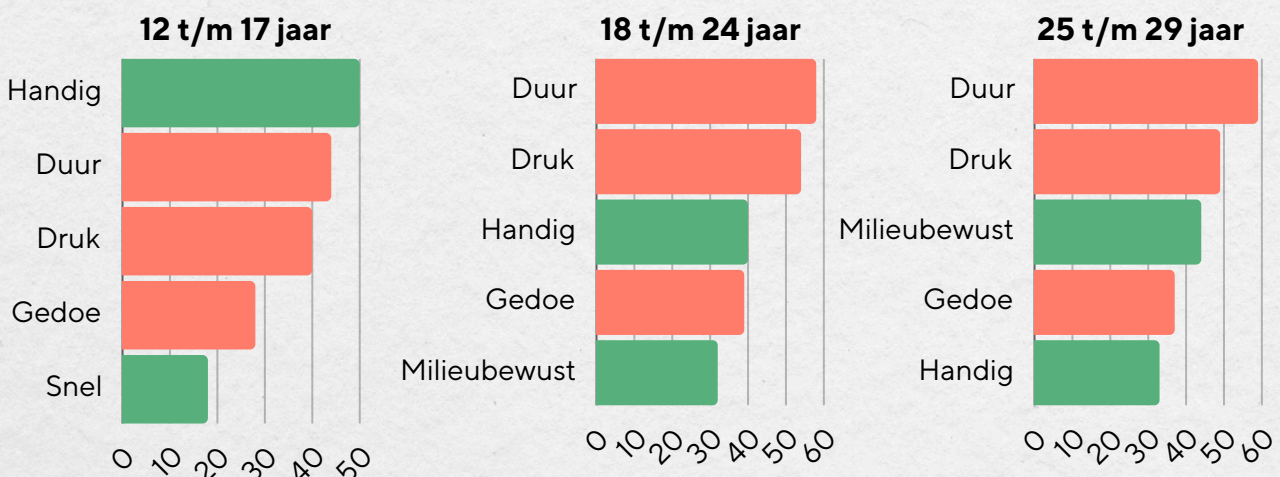
Meer dan de helft (54%) van de jongeren die gebruik maakt van het OV vindt het **Duur**

Andere (negatief geladen) woorden die door veel jongeren worden gekozen zijn **Druk** (49%), **Gedoe** (36%) en **Onzeker** (23%). Naast deze associaties vinden jongeren het OV ook **Handig** (41%), **Milieubewust** (31%) en **Snel** (22%).

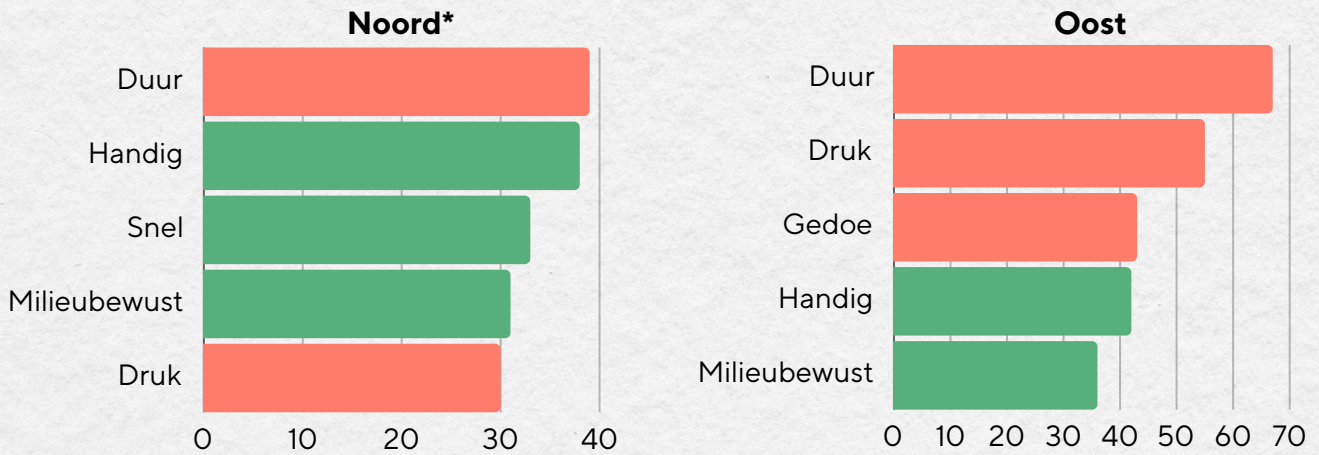
Vraag 2: Welke van de volgende woorden vind je passen bij reizen met het openbaar vervoer? | Basis: jongeren die gebruikmaken van OV (repre), n=503 | Panel Stempunt (representatief)

De helft van de 12 t/m 17 jarigen vindt het OV **Handig**, maar daarentegen vinden velen het ook **Duur** (44%), **Druk** (40%) en toch ook een **Gedoe** (28%).

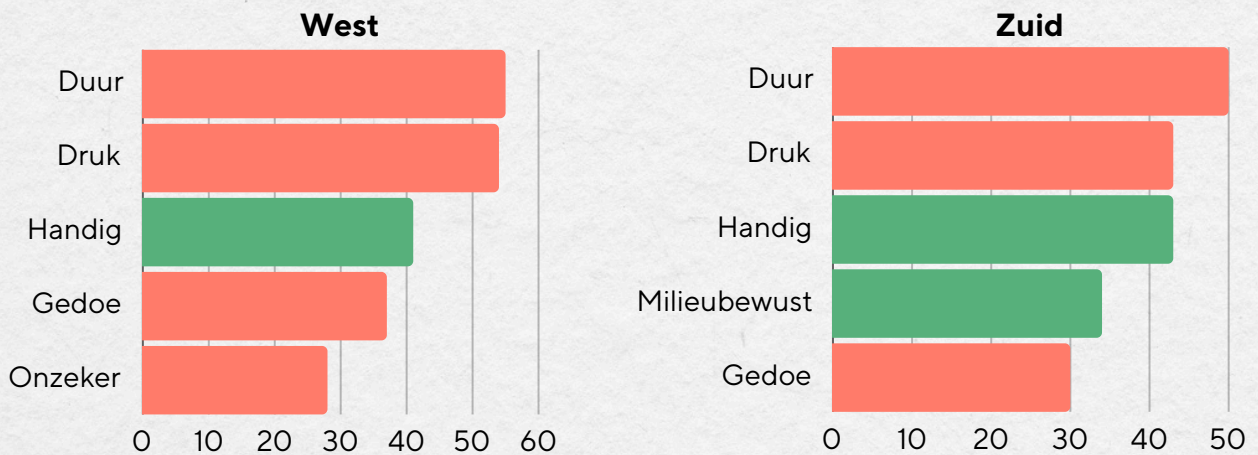

Vraag 2: Welke van de volgende woorden vind je passen bij reizen met het openbaar vervoer? | Basis: 12 t/m 17 jaar n=228, 18 t/m 24 jaar n=145, 25 t/m 29 jaar n=130 | Panel Stempunt (representatief)

Jongeren in het Oosten van Nederland kiezen het meest voor **Duur** (67%) als woord dat ze vinden passen bij OV. Jongeren in het Westen zijn overwegend het meest negatief door vaker voor negatieve associaties te kiezen dan positieve associaties.

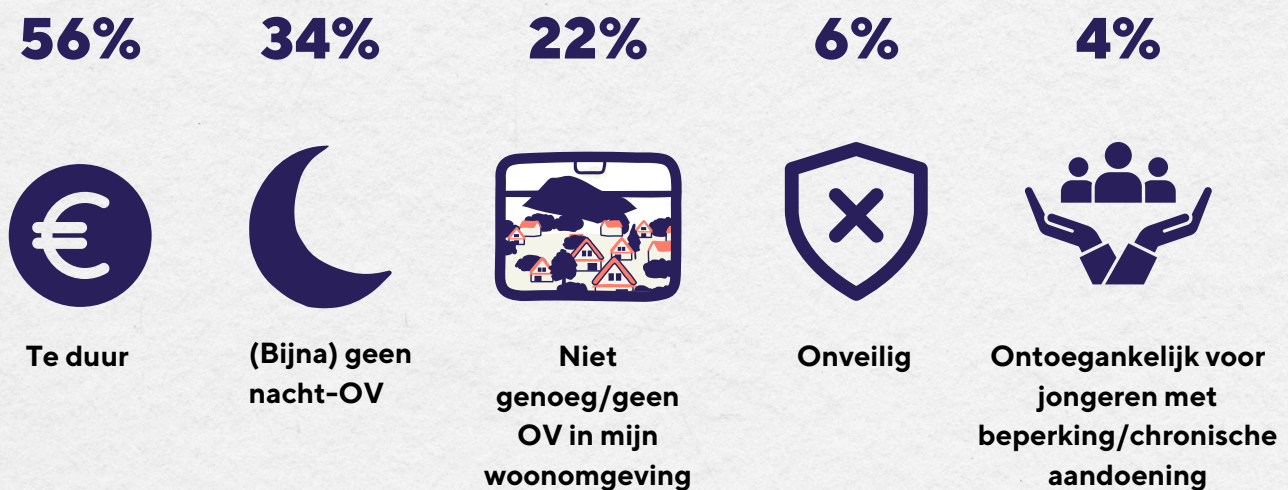
*Percentages zijn indicatief vanwege een lage basis.

Vraag 2: Welke van de volgende woorden vind je passen bij reizen met het openbaar vervoer? | Basis: Jongeren die gebruikmaken van het OV - Noord (Groningen, Friesland, Drenthe) n=62, Oost (Overijssel, Gelderland, Flevoland) n=113, West (Noord-Holland, Zuid-Holland, Utrecht) n=222, Zuid (Limburg, Noord-Brabant, Zeeland) n=104 | Panel Stempunt (representatief)

Meer dan de helft (56%) van de jongeren die problemen ervaren met het OV vinden het **Te duur**

Een derde van de jongeren die problemen ervaren (34%) geeft aan dat het gebrek aan nacht-OV voor problemen zorgt en ruim één op de vijf (22%) heeft niet genoeg OV in de woonomgeving.

Vraag 6: Wat zijn voor jou de belangrijkste problemen die je ervaart in het OV? | Basis: Jongeren die problemen ervaren met het OV, n=1.789 | Online werving & Panel Stempunt

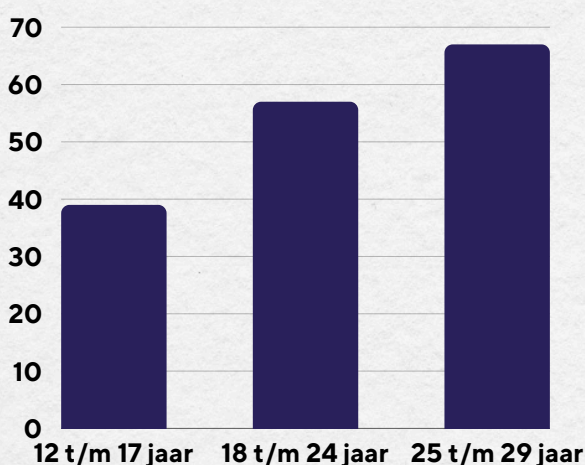
Ruim een kwart van deze jongeren (27%) noemt ook nog andere problemen die ze ervaren in het openbaar vervoer, namelijk Vertraging, Uitval, Onbetrouwbaar, Te druk, Te veel storingen en werkzaamheden, Te lange wacht- en reistijden, en Slechte informatievoorziening.

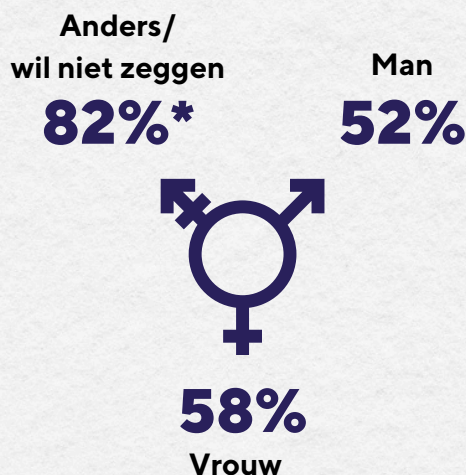
56%

Jongeren van 25 t/m 29 jaar en Hoger opgeleiden vinden het OV vaker **te duur**

Meer dan de helft van de jongeren van 18 t/m 24 jaar (57%) en tweederde van de 25 t/m 29 jarigen vindt het OV te duur. Onder 12 t/m 17 jarigen vindt 39% het te duur.

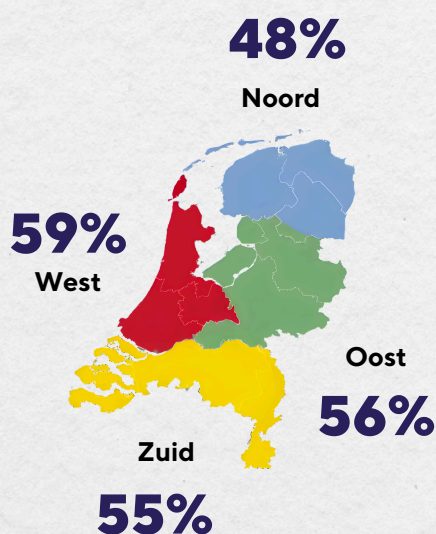

Onder zowel mannen als vrouwen vindt meer dan de helft het OV te duur.

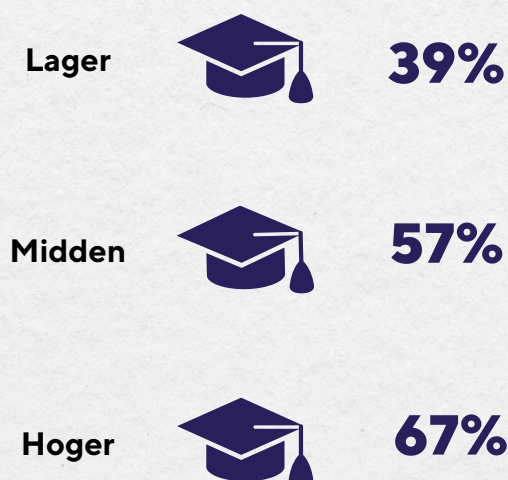

*Percentages zijn indicatief vanwege een lage basis.

In het Westen, Oosten en Zuiden van Nederland vindt meer dan de helft van de jongeren het OV te duur. In het Noorden vindt bijna de helft van de jongeren het OV te duur.

Tweederde van de hoger opgeleide jongeren vindt het OV te duur. Onder middelbaar opgeleide jongeren is dit 57% en lageropgeleide jongeren 39%.

Vraag 6a: Het OV is voor mij te duur. | Basis: Jongeren die problemen ervaren met het OV -

12 t/m 17 jaar n=264, 18 t/m 24 jaar n= 1125, 25 t/m 29 jaar n=400

Vrouw n=1.247, Man n= 485, Anders/wil niet zeggen n=57

Noord (Groningen, Friesland, Drenthe) n=208, Oost (Overijssel, Gelderland, Flevoland) n=386, West (Noord-Holland, Zuid-Holland, Utrecht) n= 924, Zuid (Limburg, Noord-Brabant, Zeeland) n=265

Opleidingsniveau Lager n=146, Midden n=468, Hoger n=1137 | Online werving & Panel Stempunt

Meer dan de helft van de jongeren ervaart verschillende negatieve gevolgen doordat het **OV te duur** is

De meerderheid van de jongeren voor wie het OV te duur is, geven aan minder vaak een stad/ culturele plek of familie en vrienden te kunnen bezoeken. Daarnaast kunnen ze alleen op specifieke tijden reizen omdat ze dan korting krijgen.

Voor 16% van deze jongeren heeft het zelfs invloed op de school/ stageplek/ werkplek die ze kiezen.

Ik kan hierdoor minder vaak een stad, festival/ evenment of culturele plek bezoeken. **55%**

Ik kan hierdoor alleen op specifieke tijden (tijdens daluren) reizen, omdat ik dan korting krijg. **52%**

Ik kan hierdoor minder vaak dan ik zou willen familie en/of vrienden bezoeken. **51%**

Ik kan hierdoor niet de school/ stageplek/ werkplek kiezen die ik zou willen. **16%**

Anders, namelijk... **10%**

- Ik pak sneller de auto
- Ik heb hierdoor minder geld over voor andere dingen.
- Zonder studenten-OV zou ik het minder/ niet gebruiken.

"Ik kan hierdoor niet naar de medische zorg gaan die ik nodig heb."

"Ik moet het soms wel gebruiken omdat ik ver van school woon, maar daardoor hebben we minder geld over voor eten of huur."

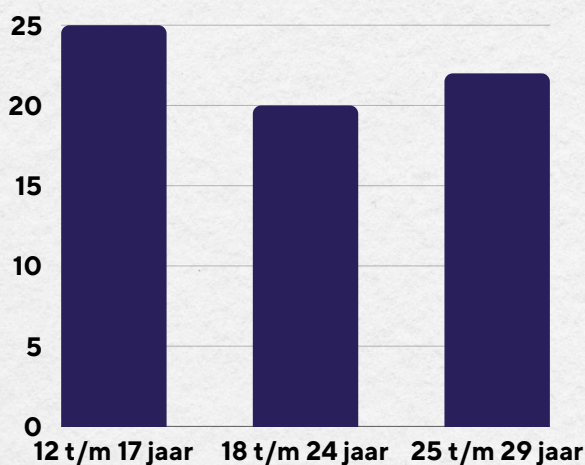
"Ik moet de auto nemen terwijl ik eigenlijk liever met het OV zou gaan."

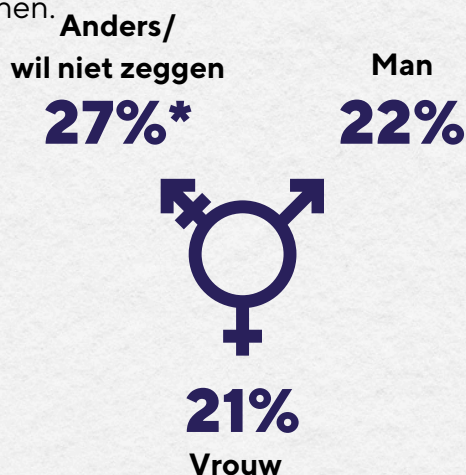
Jongeren uit het Zuiden van Nederland vinden vaker dat er **onvoldoende OV is waar zij wonen**

22%

Een kwart van de jongeren van 12 t/m 17 jaar vindt dat er niet genoeg of geen OV is in hen woonomgeving. Onder 18 t/m 24 jarigen is het 20% en 25 t/m 29 jarigen 22%.

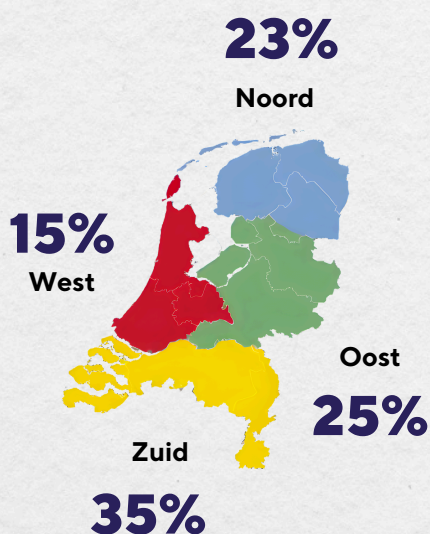

Onder zowel de mannen als de vrouwen vinden twee op de tien dat er voor hen niet genoeg of geen OV is waar zij wonen.

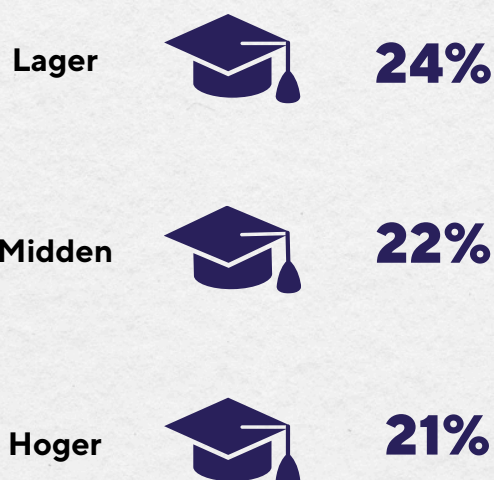

*Percentages zijn indicatief vanwege een lage basis.

Ruim een derde van de jongeren die in het Zuiden van Nederland wonen vinden dat er voor hen niet genoeg of geen OV is waar zij wonen. Onder jongeren in het Noorden en Oosten geeft ongeveer een kwart dit aan.

Ongeveer een kwart van de lager opgeleide jongeren vindt dat er voor hen niet genoeg of geen OV is waar zij wonen. Onder middelbaar- en hoger opgeleide jongeren geven ongeveer twee op de tien dit aan.

Vraag 6b: Er is niet genoeg of geen OV waar ik woon. | Basis: Jongeren die problemen ervaren met het OV - 12 t/m 17 jaar n=264, 18 t/m 24 jaar n= 1.125, 25 t/m 29 jaar n=400

Vrouw n=1.247, Man n= 485, Anders/wil niet zeggen n=57

Noord (Groningen, Friesland, Drenthe) n=208, Oost (Overijssel, Gelderland, Flevoland) n=386, West (Noord-Holland, Zuid-Holland, Utrecht) n= 924, Zuid (Limburg, Noord-Brabant, Zeeland) n=265

Opleidingsniveau Lager n=146, Midden n=468, Hoger n=1.137 | Online werving & Panel Stempunt

Het gebrek aan OV in de woonomgeving kost zoveel tijd en energie dat de meerderheid niet meer aan andere dingen mee kan doen

Onvoldoende OV in de woonomgeving zorgt er bij de helft van de jongeren (51%) voor dat ze afhankelijk zijn van anderen voor vervoer van en naar de halte/het station. Bijna vier op de tien komt zelfs minder vaak buiten de (woon)regio door het gebrek aan OV.

Daarnaast heeft het gebrek in aanbod, net als bij de kosten, ook invloed op de keuze in school/stage/werk. Bijna een kwart (23%) geeft aan niet de plek te kunnen kiezen die ze zouden willen.

Reizen met het OV kost me hierdoor veel tijd en/of energie. Ik kan daardoor niet aan andere dingen meedoen.

65%

Ik ben hierdoor afhankelijk van anderen voor vervoer van en naar een halte/station.

51%

Ik kom hierdoor minder vaak buiten mijn (woon)regio.

38%

Ik kan hierdoor niet de school/stageplek/werkplek kiezen die ik zou willen.

23%

Anders, namelijk...

7%

- Lange wachttijden en reistijd
- Ik moet ver fietsen om bij de halte te komen.
- Ik ben hierdoor afhankelijk van de auto.

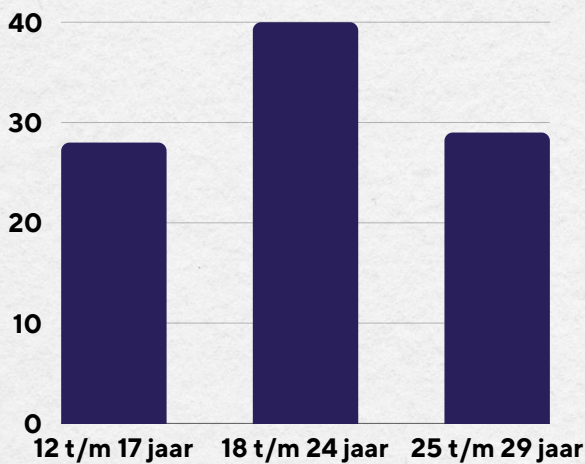
“Het minimale busvervoer zorgt ook voor behoorlijke verlenging van de duur van mijn reizen, omdat ik vaak bijna een heel uur moet wachten op mijn verdere bus en trein aansluitingen.”

“Er vallen vaak ritten uit, waardoor ik een overstap mis en daardoor veel later op mijn bestemming kom.”

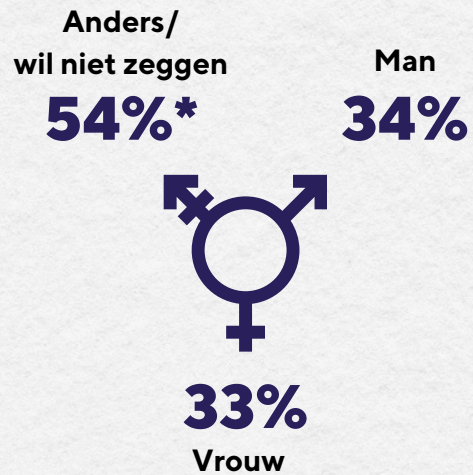
Jongeren van 18 t/m 24 jaar vinden vaker dat er **niet genoeg nacht-OV rijdt**

Vier op de tien jongeren van 18 t/m 24 jaar vindt dat er voor hen (bijna) geen nacht-OV is. Onder 12 t/m 17 jarigen en 25 t/m 29 jarigen vindt bijna drie op de tien dat.

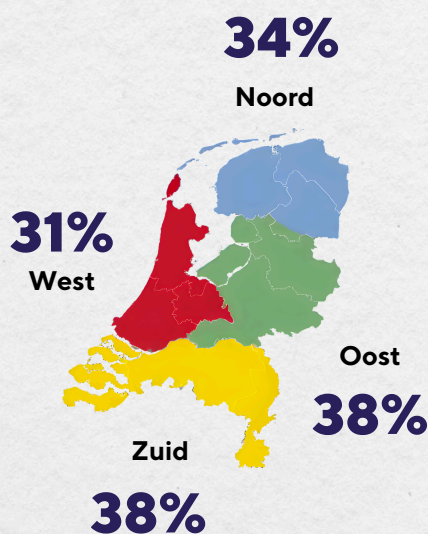

Een derde van zowel de mannen als de vrouwen vindt dat er voor hen (bijna) geen nacht-OV is.

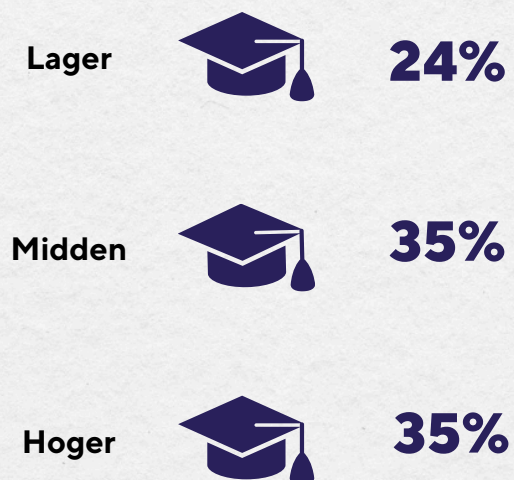

*Percentages zijn indicatief vanwege een lage basis.

Bijna vier op de tien jongeren in het Oosten en Zuiden van Nederland vinden dat er voor hen (bijna) geen nacht-OV is.

Ruim een derde van de middelbaar opgeleide en hoger opgeleide jongeren vindt dat er voor hen (bijna) geen nacht-OV is.

Vraag 6b: Er is voor mij (bijna) geen avond/nacht-OV. | Basis: Jongeren die problemen ervaren met het OV -

12 t/m 17 jaar n=264, 18 t/m 24 jaar n= 1.125, 25 t/m 29 jaar n=400

Vrouw n=1.247, Man n= 485, Anders/wil niet zeggen n=57

Noord (Groningen, Friesland, Drenthe) n=208, Oost (Overijssel, Gelderland, Flevoland) n=386, West (Noord-Holland, Zuid-Holland, Utrecht) n= 924, Zuid (Limburg, Noord-Brabant, Zeeland) n=265

Opleidingsniveau Lager n=146, Midden n=468, Hoger n=1.137 | Online werving & Panel Stempunt

Een ruime meerderheid (86%) van de jongeren moet eerder weg van feestjes/uitjes omdat er **onvoldoende nacht-OV** is

Naast feestjes heeft het gebrekkige nacht-OV ook invloed op werk en studie. Eén op de vijf van deze jongeren kan na hun werk niet met het OV thuiskomen en 15% kan na hun avond college/ les niet met het OV thuiskomen. Daarnaast spelen kosten hier ook weer een rol. Drie op de tien moeten hierdoor namelijk weleens een taxi bestellen, wat veel geld kost.

Ik moet hierdoor eerder weg van feestjes, borrels en uitjes. **86%**

Ik moet hierdoor weleens een taxi bestellen. Dit kost mij veel geld. **30%**

Ik kan hierdoor na m'n werk niet met het OV thuiskomen. **20%**

Ik kan hierdoor na m'n avond college/les niet met het OV thuiskomen. **15%**

Anders, namelijk... **7%**

- Ik moet ergens anders blijven slapen.
- Ik moet iemand vragen me op te halen.
- Ik ga met de auto i.p.v. het OV.

"Mijn ouders moeten mij 's nachts vaak ophalen of ik moet ergens blijven slapen."

"Ik ben eenzaam omdat het mij zo veel tijd kost om in de stad waar ik studeer te komen."

"Ik moet hierdoor vaak lang lopen 's nachts."

Meer dan de helft reist op tijden waarop ze niet alleen zijn, omdat ze zich **onveilig voelen in het OV**

Het onveilige gevoel in het openbaar vervoer zorgt er niet alleen voor dat jongeren rekening houden met de tijden waarop ze reizen. Bijna vier op de tien jongeren (38%) geven aan zich niet te kleden zoals ze zouden willen, wanneer ze met het OV reizen. Het onveilige gevoel heeft ook betrekking op de omgeving van openbaar vervoer. Ruim een derde van de jongeren (36%) geeft aan dat de routes van/naar stations/haltes onveilig zijn. Hierdoor vragen ze vaak aan mensen of ze van het station/ de halte gehaald kunnen worden.

Ik reis hierdoor alleen op tijden waarop ik niet alleen in een bus/tram/trein/metro zal zitten.

52%

Ik kleed me hierdoor niet zoals ik zou willen als ik met het OV reis.

38%

Ik moet hierdoor vaak aan mensen vragen of ze mij vanaf een station/halte kunnen halen, omdat routes te onveilig zijn.

36%

Anders, namelijk...

22%

- **Veel overlast**
- **Ik heb te maken met ongewenste opmerkingen.**
- **Ik let op waar ik ga zitten.**

"Ik zorg dat altijd iemand weet dat ik in de trein zit."

"Ik heb in het OV vaak te maken met racisme, mensen die hun tas naast hen zetten als je daar wilt gaan zitten terwijl als er een wit persoon gaat zitten dat wel kan. Daarnaast ook opmerkingen van mensen in het OV over dat ik zwart ben."

"Ik kijk uit naast wie ik ga zitten en of er mensen om mij heen zijn."

De meerderheid van de jongeren met een **beperking/chronische aandoening** kan door het reizen met het OV niet meer aan andere dingen mee doen

Voor 64% kost het reizen met OV zoveel tijd/geld/energie dat ze niet meer aan andere dingen mee kunnen doen. Ruim één op de vijf (22%) geeft aan vaak heel moeilijk of zelfs niet bij de bestemming aan te komen.

Reizen met het OV kost me hierdoor veel tijd/ geld/ energie. Ik kan daardoor niet aan andere dingen meedoen.

64%*

Ik kom vaak heel moeilijk of zelfs niet bij mijn bestemming aan (door bijvoorbeeld een kapotte lift).

22%*

Ik word soms (onterecht) geweigerd en/ of onvriendelijk behandeld door vervoerspersoneel.

13%*

Ik kan moeilijker afspraken plannen doordat ik rekening moet houden met de beschikbaarheid van reisassistentie etc.

10%*

Ik kom vaak heel moeilijk of zelfs niet bij mijn bestemming aan, omdat de reisassistentie niet komt opdagen.

10%*

Anders, namelijk...

12%*

- **Het is te druk.**
- **Veel onzekerheid.**

“Door de drukte en onvoorspelbaarheid is de kans op een paniekaanval groot. Daardoor word het elke keer minder aantrekkelijk om OV te gebruiken terwijl ik er van afhankelijk ben.”

“Ik kan sommige overstappen niet halen omdat ik niet zo snel kan lopen en ik slecht traploop. Hierdoor mis ik wel eens aansluitingen en dan moet ik meestal lang wachten.”

Oplossingen

Jongeren ervaren verschillende problemen met het openbaar vervoer, wat er nu vaak toe leidt dat ze alternatieven gebruiken voor het OV. Jongeren zien echter wel oplossingen om deze problemen op te lossen en daardoor vaker gebruik te maken van het OV.

"OV moet gezien worden als normale infrastructuur en moet dus net zo behandeld worden als de wegen. Oftewel we moeten gratis of voor een hele lage prijs allen kunnen reizen van onze belastingen."

"Gratis studenten OV breder inzetten: ook jongeren die een afwijkend studietraject lopen (...) zouden recht moeten hebben op gratis OV of een andere tegemoetkoming."

Kosten verlagen 21%

- Meer dagkaarten en kortingsregelingen voor jongeren en lage inkomens
- Meer subsidie voor het OV
- 1e klas moet kleiner/weg
- Basistarief per dag i.p.v per rit
- Travel miles systeem, op punten per OV-kilometers op te bouwen voor kortingen
- Studentenreisproduct voor alle scholieren en studenten, ongeacht onderwijstype

"En betere bereikbaarheid van de dorpjes die er voor de meesten niet toe doen. (...) Ook die paar mensen verdienen betaalbaar en bereikbaar vervoer. Mobiliteit opent enorm veel deuren voor de mens."

*"Duidelijk aangeven wanneer er iets niet rijdt."
"Betere communicatie tussen reiziger en het OV. Zo kan je minder frustratie opwekken (...)."
"... een geïntegreerd systeem met google maps of 9292 met locatie zou fantastisch zijn, want dan weet je waar de bus rijdt en of ie vast staat."
(...)"*

Betere verbindingen 15%

- Meer bustrajecten met kleinere bussen richting dorpen
- Zorg dat scholen altijd goed bereikbaar zijn met het OV
- Doe onderzoek naar de behoeften van de bewoners en pas daar busregelingen in dorpen op aan.
- Laat bussen en treinen beter op elkaar aansluiten.

Betrouwbaarder 9%

- Meer personeel aannemen zodat er minder uitvalt.
- Altijd een alternatief verzorgen bij uitval laatste trein/bus/metro/tram
- Bussen niet te vroeg laten vertrekken.
- Stempelkaart voor koffie bij vertragingen.

Oplossingen

"Tot later lijnen beschikbaar houden. Als je buiten de grote steden woont kan je eigenlijk nooit zomaar gaan stappen."

"Het zou fijn zijn als treinen tussen grote steden vaker en tot laat blijven rijden."

"Om de onveiligheid wat te laten afnemen, zou je de stations en bushaltes beter kunnen verlichten. Nu zijn er simpelweg te veel plekken op een station waar je niet goed kunt zien of er iemand staat of niet."

Nachtregeling 5%

- Nachttreinen in het weekend
- Avondregeling langer door laten lopen
- Om 3:00 uur een nachttrein/-bus of elke twee uur in de nacht
- Nachtbussen op bestelling

Veiliger 4%

- Meer controles/ personeel/ beveiliging in de avond
- Bewustwordingscampagnes
- Camera's in tunnels en coupés
- Noodnummers voor trams en metro's.
- Goed verlichten van stations en haltes

"Het belangrijkste (...) is dat alle treinen op dezelfde hoogte komen met het perron."

"Ik zie vaak fietsen geparkeerd staan op (...) de tegels voor blinden en slechtzienden (...) het plaatsen van meer fietsenrekken dit probleem kan helpen oplossen."

"Het zou fijn zijn als het keycord van Hidden Disabilities in het OV erkend werd (...)."

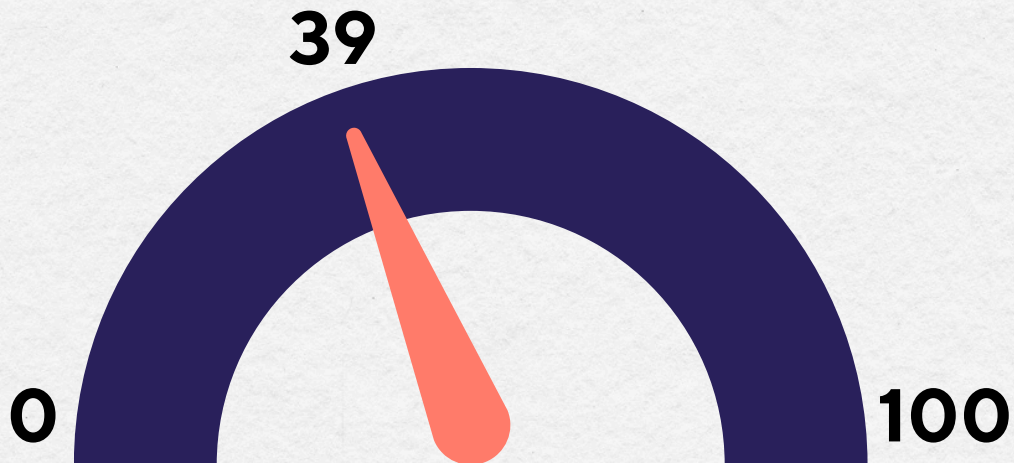
Toegankelijker 1%

- Meer aandacht voor toegankelijkheid in het OV
- Extra informatie en hulpmiddelen op stations
- Alle haltes/perrons rolstoeltoegankelijk
- 1e klas toestaan voor mensen met beperking als 2e klas vol is.
- Medewerkers moeten regelmatig geschoold worden over beperkingen

Vraag 9: Wat moet er gebeuren om de problemen die jij ervaart in het OV, op te lossen? | Basis: Jongeren die problemen ervaren met het OV, n=503 | Panel Stempunt (representatief) voor percentages & Online werving voor open antwoorden

Jongeren vinden dat er nog niet goed naar hun mening wordt geluisterd

Op een schaal van 0 tot 100 geven jongeren gemiddeld een score van 39 voor de manier waarop er naar hun mening geluisterd wordt. Onder jongeren die problemen ervaren in het openbaar vervoer is dit een score van 33.

Er wordt heel slecht geluisterd.

Er wordt heel goed geluisterd.

Vraag 10: Hoe vind je dat er op dit moment naar de mening van jongeren in Nederland geluisterd wordt, bij onderwerpen die voor jongeren belangrijk zijn? | Basis: jongeren die gebruikmaken van OV, n=503 | Panel Stempunt (representatief)

Er wordt heel slecht geluisterd.

Er wordt heel goed geluisterd.

Vraag 10: Hoe vind je dat er op dit moment naar de mening van jongeren in Nederland geluisterd wordt, bij onderwerpen die voor jongeren belangrijk zijn? | Basis: Jongeren die problemen ervaren met het OV, n=1.789 | Online werving & Panel Stempunt

Conclusie

Mobiliteit staat voor vrijheid, voor meedoen, voor contact. Beperkte toegang tot OV zorgt voor uitsluiting van deelname aan de maatschappij.

Vele jongeren ervaren problemen met het OV en kunnen daardoor minder goed mee doen in de samenleving. Deze uitsluitingen schuren met bepaalde kinderrechten en de Duurzame Ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties (SDG's).

Jongerenparticipatie in Nederland moet beter. Jongeren hebben zich laten horen en nu is het aan de beleidsmakers en vervoersbedrijven om hier naar te luisteren.

STATE OF

YOUTH

